

VOORSCHOTEN

CONCEPT

Verslag van bezoek delegatie Dagelijks Bestuur Holland Rijnland aan de gemeenteraad van Voorschoten op 29 mei 2008.

Aanwezig gemeente Voorschoten: hr. Staatsen (voorzitter), hr van der Does (griffier), hr Blommers, mw Bremer, hr Jongste, mw Kortekaas, hr. Koster, mw Lamers, hr. Maat, hr. Middelburg, mw Mulder, hr Oosterhuis, mw Tjalma, hr. Rondagh, hr Spendel,

Aanwezig namens Regio Holland Rijnland: hr Lenferink (voorzitter), hr de Roon (lid DB), hr. Netten (secretaris Rijnland).

Van de zijde van de gemeenteraad wordt – samengevat – het volgende naar voren gebracht.

Algemeen

Het gebrek aan identiteit van de regio doet afbreuk aan de herkenbaarheid. Het creëert een gevoel van afstand. Wat zijn onze gemeenschappelijke belangen? Een gemeente als Voorschoten, liggend aan de rand van de regio, heeft daar extra last van. Is samenwerking tussen Voorschoten en Wassenaar niet veel natuurlijker?

Vanuit de raad worden vraagtekens gezet bij een aantal aspecten van de bestuurlijke organisatie van Holland Rijnland, zoals het democratisch tekort, de binding met de gemeenteraden, een ondoorzichtige status van diverse gremia/stuurgroepen, de zorgvuldigheid in de besluitvorming (doordrukken van beslissingen). Veel raadsleden ervaren een vorm van vervreemding door deze manier van werken. De vraag is hoe dit kan worden verbeterd. Als suggestie wordt genoemd: meer raadsleden in het algemeen bestuur.

De gedachte leeft ook dat je als kleine gemeente in het nadeel bent. Door de regio uit te breiden met de gemeenten van het Rijnstreekberaad wordt dit nadeel nog groter.

Deze bedenkingen leiden tot een terughoudend bij de raad waar het gaat om de vraag over uitbreiding van de regio, zowel geografisch als inhoudelijk.

Besluitvorming is een punt van zorg. Door de manier van samenstellen van het AB, waarbij delegaties een meerderheid van de eigen gemeenteraad vertegenwoordigen, kan een minderheid toch een meerderheid zijn. Daarbij komt dat er onhelderheid bestaat over de status van verschillende gremia, projectgroepen ed. Dit komt de transparantie in besluitvorming niet ten goede: wie spreekt namens wie?

Organisatie

De indruk bestaat dat de draagkracht van de organisatie van Holland Rijnland erg beperkt is en de vraag is of voldoende kwaliteit geleverd kan worden. Zo verdient het proces van totstandkoming van de Regionale Structuurvisie niet de schoonheidsprijs.

Takenpakket

Het takenpakket moet een meerwaarde hebben ten opzichte van lokale invulling. Woonruimteverdeling en verdeling ruimte zijn goede voorbeelden om regionaal aan te pakken. Ook inkoop WMO en Regionale Leerplicht vragen om schaal en kwaliteit.

Regionaal investeringsfonds

Spanning bij investering in projecten. Vraagstuk van solidariteit komt hier bij kijken.

CONCEPT

De heer Lenferink reageert op de inbreng van de raadsleden als volgt.

Bestuurlijk

De regio Holland-Rijnland heeft slechts een beperkt takenpakket. Daarnaast heeft het een belangrijke functie als platform. Er is daarom een beperkt aantal onderwerpen waarover echt besluiten worden genomen. Taken worden primair lokaal uitgevoerd. Daar waar nodig worden zaken regionaal opgepakt, zoals regionale woonruimteverdeling, verkeersvraagstukken en waar het gaat om de indeling van de ruimte. Hier liggen belangrijke vraagstukken die om afstemming vragen.

In Holland Rijnland is een variant gekozen waarbij de regio in staat is zelf knopen door te hakken. Er zijn regio's, die dit lossier hebben georganiseerd. Dat leidt tot veel bestuurlijke drukte en leidt niet tot besluitvorming.

Er worden zelden besluiten genomen met een erg krappe meerderheid. Dit betekent dat de door sommige raadsleden geschetste problemen zich in de praktijk niet voordoen.

Werkgroepen en stuurgroepen hebben geen mandaat; zij doen hetzelfde als wat bij gemeenten gebeurt ter voorbereiding van besluiten. Besluitvorming vindt plaats in de bestuurlijke organen.

De vrees voor dominantie grote gemeenten is onterecht. Leiden heeft relatief minder stemmen. De gemeenten Katwijk, Leiden en Alphen hebben minder dan 50% van het totaal aantal inwoners. Checks en balances zitten in de regeling. Het komt ook inderdaad voor dat standpunten van Leiden het niet halen.

Betrokkenheid raden.

De betrokkenheid van raden is een lastig vraagstuk. Er zijn gemeenten die heel principieel alleen bestuurders afvaardigen. De bestuurders leggen in de raad verantwoording af. Andere gemeenten vaardigen juist raadsleden af in het AB vanwege de betrokkenheid.

Er zijn ook gemeenten, zoals Leiderdorp, die door een eigen sterke organisatie minder afstand ervaren tot de regio. Deze gemeente heeft een commissie en een werkgroep voor regionale aangelegenheden.

Daar worden raadsleden goed geïnformeerd door een eigen nieuwsbrief.

Het blijft voor raadsleden moeilijk om alles te volgen. Zo is het idee ontstaan om door middel van oplegnotities de leesbaarheid van stukken te vergroten. Ook worden raadsleden bijeenkomsten georganiseerd en is er een eigen nieuwsbulletin (titel: "Samengevat")

De identiteit.

De gemiddelde inwoner voelt zich geen Hollandrijnlander. Toch wordt door burgers wel een zekere samenhang gevoeld. Historisch gezien is er meer eenheid in de regio. De grote infrastructuur is in het verleden noord-zuid georiënteerd. De Oost-West verbinding (oorspronkelijke de Rijn) is verdrongen.

We zitten wel voor een deel in hetzelfde schuitje. We zitten tussen het stedelijke gebied van Den Haag en Amsterdam. Voorschoten zit op een scharnierpunt, net zoals Leiden dat zit.

Er zijn meer gemeenten met een grensvraagstuk, zoals Voorschoten. Zie Alkemade, Hillegom, Leiderdorp en Zoeterwoude. Voor allemaal geldt dat de andere kant van de grens ook belangrijk is.

Projecten.

De regio is ontstaan in 2002 uit de wens om gezamenlijk een Programma van afspraken te realiseren. Dat zijn primair de projecten waar de regio voor is opgericht. Dit zijn de thema's waar de regiogemeenten met elkaar aan gaan werken.

Toegegeven wordt dat de ontwikkeling van de Regionale Structuurvisie niet de schoonheidsprijs verdient.

CONCEPT

De Drechtraad

Deze is een wenkend perspectief en een interessant voorbeeld van een regio met een groter takenpakket. Hier past een andere structuur bij.

Zorgvuldigheid besluitvorming Rijnlandroute.

Er is begrip voor Voorschoten. Omgekeerde is ook waar, namelijk dat anderen overtuigd zijn van de noodzaak. Daarvoor moet ook begrip zijn. De motie Tjalma–Staatsen is door de hele regio gesteund om twee redenen, 1. inhoudelijk is het nodig om voor een goede inpassing te gaan; 2. daarnaast is er de wens om er gezamenlijk uit te komen en Voorschoten het gevoel te geven dat we er met z'n allen achter staan.

De teleurstelling over de besluitvorming is over en weer. Het is van belang om in contacten tussen raadsleden dit thema te bespreken en het gesprek tussen raadsleden uit de regio op gang te brengen.

Aansluiting Rijnstreekgemeenten

Rijnstreek bestaat hoegenaamd niet meer door een aantal fusies binnen de Rijnstreek. De gemeenten uit de Rijnstreek hebben weinig aan elkaar. Er moest iets gebeuren. Er moest een oriëntatiekeuze gemaakt worden tussen richting Gouda en Holland Rijnland. Gemeenten hebben zelf strategische keuze gemaakt voor Holland–Rijnland, omdat ze meer hebben met de westelijke kant.

Ook de strategische positie in randstad en de relaties met oostelijke gemeenten in onze regio hebben aan deze keuze bijgedragen.

Organisatie:

Kleine organisatie is heel klein en kwetsbaar.

Gemeenten moeten zich realiseren dat de regio niet een organisatie is die staat tegenover de gemeenten: Holland Rijnland, dat zijn we zelf!! Daar maken alle gemeenten deel van uit. We moeten af van de houding, dat er altijd capaciteit is om te zeggen dat een voorstel niet deugt, maar geen capaciteit om een voorstel te laten deugen.

Communicatie

Als reactie op de vraag over onbekendheid bij de burger. De communicatie vanuit de regio is beperkt. Takenpakket is ook heel beperkt. De algemene lijn is voor de pers niet interessant. De communicatie is ook een taak van de gezamenlijke gemeenten. Hiervoor is beperkte communicatiecapaciteit bij de regio. Moeten we ook niet willen. De regio opereert in het verlengde van gemeenten.

ZOETERWOUDE

*ALLEEN AMBTELIJK VERSLAG Holland Rijnland
GEEN VERSLAGLEGGING DOOR GRIFFIE*

**Verslag evaluatiebijeenkomst gemeenteraad van Zoeterwoude
8 april 2008, gemeentehuis Zoeterwoude**

Met Jos Wienen, Sander Schelberg, Chris de Veer (verslag)

De gemeenteraadsleden zijn over het algemeen positief over de samenwerking in Holland Rijnland. De volgende opmerkingen zijn gemaakt:

- Wijze waarop Zoeterwoude in samenwerking zit wordt mede bepaald door relatie met gemeente Leiden. Op praktische zaken gaat die relatie goed maar voor het strategische hebben we regio nodig.
- Zoeterwoude is altijd betrokken geweest; die relatie is de laatste tijd ten goede veranderd.
- Het is niet altijd duidelijk wat bij de taken van de regio hoort en wat niet. Uitvoering Leerplicht wel en andere zaken niet. Men vraagt zich af hoe dat zit.
- Men constateert koudwatervrees bij de andere gemeenten over aansluiting van de Rijnstreekgemeenten. Men moet meer vertrouwen hebben in de samenwerking. En er moet meer beweging richting het oosten komen.
- Sinds de fusie tussen SDB en SLR is het wel stroperiger geworden. De uitbreiding met de Rijnstreek moet niet vertragend gaan werken.
- De RIS wordt gezien als een prestatie van formaat.
- Men heeft zorgen over het trace van de Rijnlandroute ter hoogte van Zoeterwoude en de aansluitingen op de A4. Graag aandacht voor inpassing.
- Groene Hart van wezenlijk belang voor Zoeterwoude. Dit aspect raakt vaak ondergesneeuwd in andere regionale belangen.
- Men is bezorgd of de nieuwe gemeente Kaag en Braasem wel aansluit bij Holland Rijnland.
- De raadsleden voelen zich qua informatie/kennis vaak op achterstand staan. Veel wordt in de PHO's voorgekookt en wat kunnen de raden er dan nog van vinden?
- Bij de verdeling in clusters speelt de politieke kleur een rol. Er zijn ook politieke overleggen, misschien is de regio wel toe aan politieke fracties.